

БОНДАРЧУК Ольга,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
за спеціальністю «Психологія»,
курсант 104 н.гр. ННІ № 3, капрал поліції
Науковий керівник:

ШЕВЧЕНКО Михайло Олександрович,
старший викладач кафедри вогневої підготовки,
капітан поліції

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

Негативні умови, які впливають на бойову діяльність, психологічну готовність і особистість воїна умовно можливо поділити на дві групи загальні - які впливають на особовий склад, незалежно від військової спеціальності, роду, виду ЗСУ та специфічні - обумовлені відмінностями службово-бойової діяльності особового складу (снайперів, саперів, військовослужбовців високомобільних десантних військ, підрозділів спеціального призначення тощо).

Загальними факторами впливу на умови бойової діяльності і особистість військовослужбовця є: відомості про супротивника; ступінь інформованості особового складу про обстановку і зміст завдань; погодні умови, пора року і доби, характер місцевості; наслідки бойових дій, наявність бойових або санітарних втрат, досвід подолання негативних психогенних станів, страху і паніки; тривалість ведення бойових дій, ступінь фізичної і психологічної виснаженості особового складу; сили і засоби, укомплектованість своєї частини; стан управління і керівництва (укомплектованість офіцерським складом, наявність бойового досвіду у офіцерів, рівень їх авторитету); наявність частин підтримки, взаємодії і забезпечення, результати їх дій; рівень злагодженості підрозділів та частин; рівень адаптованості та ступінь впливу на особовий склад факторів складної бойової обстановки, небезпеки і невизначеності.

Ці фактори носять різнополюсний характер та можуть впливати на особовий склад у цілому як позитивно так і негативно.

Стрес - є поняттям, яке використовується для визначення широкого кола станів і дій людини, які виникли внаслідок відповіді на різноманітні екстремальні впливи (стресори). Стресори зазвичай поділяють на фізіологічні (біль, холод, спрага, надмірні фізичні навантаження, висока або низька температура та ін.) і психологічні (фактори, які поділяють за значенням, такі як небезпека, загроза,

інформаційне перевантаження та ін.). Залежно від виду стресору і характеру його впливу визначають різні види стресів, які в узагальненій кваліфікації є фізіологічними і психологічними. Останні, у свою чергу, поділяють на інформаційні та емоційні.

У більшості випадків, емоційний стрес має місце у випадках, які загрожують фізичній безпеці людини (війни, злочини, аварії, катастрофи, тяжкі хвороби), його економічному і соціальному статусу, сімейним відносинам.

Залежно від різновидності стресів, психологи вивчають наслідки, викликають на фізіологічному, психологічному і поведінковому рівні. За рідким виключенням, наслідки ці є негативними.

Бойовий стрес являє собою сукупність станів пережитих військовослужбовцями в процесі адаптації до несприятливого для їхньої

життєдіяльності факторам, що загрожують життєво важливим цінностям в умовах бойової обстановки.

Інтенсивність переживання військовослужбовцем бойового стресу залежить від взаємодії двох основних факторів сили і тривалості впливу на психіку військовослужбовця бойових стресорів; особливостей реагування військовослужбовця на їхній вплив.

Рекомендації щодо підготовки особового складу:

Факторами, що сприяють попередженню стресу в бойових діях, є:

- здоровий психологічний мікроклімат у колективі, а також постійне компетентне керівництво і морально-психологічний вплив із боку командирів;

- фізична загартованість і добрий стан здоров'я особового складу; високий рівень бойової підготовки військ; здатність до розслаблення і перепочинку в умовах важкої обстановки; основні способи, що рекомендуються для індивідуальної і групової профілактики психічних травм, відносяться до поведінкових аутогенних методів релаксації;

- морально-психологічне самонавіювання і тренування шляхом повторної мислячої уяви всіх ситуацій бою і дій у цих умовах;

- дотримання особовим складом здорового способу життя, відсутність або мінімальне поширення шкідливих звичок (куріння, алкоголізм, наркоманія);

- правильно збалансоване харчування.

Психологу частини разом із командуванням необхідно створити систему психолого-педагогічного навчання командирів усіх ступенів і всього особового складу методами розпізнавання психічних порушень.

У ході занять із бойової та воєнно-ідеологічної підготовки необхідно викладати основи психології і тренуватись із використанням спрощених методик оцінки психічного стресу, щоб кожен військовослужбовець міг подолати стрес за допомогою неважких прийомів.

1. На заняттях із бойової підготовки психологу необхідно надавати поради командирам з проведення занять, наближуючи їх до бойових обставин настільки, наскільки це можливо в «сучасних» умовах.

2. Важлива роль у підвищенні стійкості до стресу відводиться фізичній підготовці.

3. Сюди ж можна віднести пропаганду серед особового складу здорового способу життя і правильно збалансованого харчування.

4. Застосовування різних методів попередження психотравм: релаксація, медитація, обговорення та інші.

Завдання морально-психологічної підготовки ефективно вирішуються тоді, коли особовий склад у ході бойового навчання мусить долати труднощі, подібні до труднощів сучасного бою. В іншому випадку буде натаскування, малокорисна зовнішня активність людей без їх внутрішньої роботи над собою.

БУТ Іван,

здобувач вищої освіти бакалавра ННІ № 3
за спеціальністю «Ювенальна превенція»,
курсант 103 н.гр., рядовий поліції.

Науковий керівник:

ДОРОЩУК Ніна Олександрівна,

доцент кафедри історії держави та права,
к.і.н., доцент, полковник поліції.

СПЕЦІАЛЬНІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ПІДРОЗДІЛИ ОКРЕМИХ КРАЇН СВІТУ ТА УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ

Спеціальні поліцейські підрозділи завжди були однією з важливих складових системи правоохоронної діяльності будь-якої держави. На них покладаються ті завдання, з якими не можуть впоратися звичайні поліцейські: затримання особливо небезпечних